

Innoveren

gaat lonen

Ir. J.Th. Van der Zwan;
Dienst Weg- en Waterbouwkunde
van Rijkswaterstaat

Innoveren is het tot stand brengen van nieuwe dingen en dat is meer dan een uitvinding. Uitvinden is enkel het ontdekken van nieuwe dingen. Voor een innovatie moet ook nog een markt, een behoefte zijn of worden gecreëerd. En een innovatie heeft pas kansen als het een probleem oplost en daarmee een hogere prijs/prestatieverhouding heeft dan een conventionele oplossing.

Innoveren is ontzettend leuk. De kick van iets nieuws bedenken en dat ook nog in de praktijk te realiseren, is enorm

Belang van innovatie

Op de eerste plaats worden we geconfronteerd met steeds grotere problemen in de infrastructuur. Conventionele oplossingen om de stagnatie in mobiliteit tegen te gaan werken niet echt meer. De harde infrastructuur heeft weliswaar niet de directe aandacht van politici, die meer in vervoersconcepten denken, maar die harde infrastructuur heeft wel invloed op de files door wegwerkzaamheden, ongelukken etc. Nieuwe oplossingen zijn daarom hard nodig. Planning is vaak een zeer hard criterium. Dat wil zeggen dat we robuustere mengsels en uitvoeringstechnieken nodig hebben.

Een andere overweging is dat innovatie de structuur en de concurrentiepositie van het Nederlandse bedrijfsleven versterkt. Met het wegvallen van de Europese binnengrenzen zal het steeds eenvoudiger worden om over de landsgrenzen te werken. De Europese normen op ons vakgebied die binnen een aantal jaren van kracht zullen zijn, dragen daar aan bij.

Innovaties vergroten de mogelijkheden van het bedrijfsleven om op die grotere Europese markt te opereren maar kunnen ook daarbuiten hun deskundigheid inzetten bij de werkverwerving.

Voorbeelden

Er zijn in onze bedrijfstak voldoende voorbeelden te geven van innovaties, denk aan alle technieken geschikt voor hergebruik van asfalt, de ontwikkeling van ZOAB in diverse varianten en de toepassing van secundaire materialen is nergens in de wereld zo'n groot succes als in ons land. Daarnaast zijn er enkele pogingen om innovaties vanuit het buitenland in ons land geïmplementeerd te krijgen. De meeste van dit soort innovaties komen uit Frankrijk waar men een meer op innovatie gericht klimaat kent.

Beperkingen

Echter, veel van deze ontwikkelingen zijn voortgekomen vanuit een sterk sturende overheid en zijn in het algemeen collectief uitgewerkt. De rijksoverheid moet met zijn openbare aanbestedingen iedereen dezelfde kans geven en standaardisatie ligt dan voor de hand. Implementatie van ontwikkelingen van een individuele aannemer waren daarom beperkt.

Afwijzing van een goed idee demotiveert

Verandering

Op het allerhoogste politieke niveau wordt innovatie een warm hart toegedragen en gestimuleerd. RWS heeft daarom recent meerdere initiatieven ontplooid om het innovatief vermogen te vergroten. Het project Wegen naar de Toekomst is daarvan een voorbeeld voor de stimulering van ontwikkelingen op langere termijn. Voor de kortere horizon heeft de DWW het ITC (Innovatie Test Centrum) opgericht. Het Innovatie Test Centrum heeft tot doel het bedrijfsleven te stimuleren om te komen met innovatieve oplossingen.

Stimulans tot innoveren

De enige reden waarom een ondernemer iets onderneemt heeft te maken met de mogelijkheid om geld te verdienen. Dat betekent dus dat een onder-

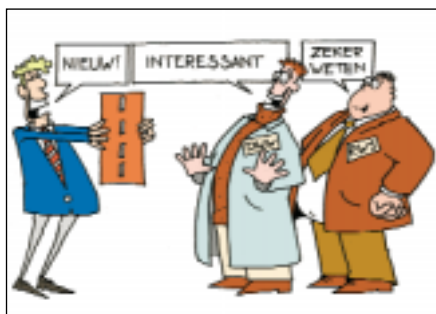
nemer een voorsprong op de markt moet worden gegeven als hij een succesvolle innovatie heeft. Als aan deze voorwaarde niet wordt voldaan, is er geen enkele stimulans.

De voorgehouden worst moet bereikbaar zijn

Validatie is een voorwaarde

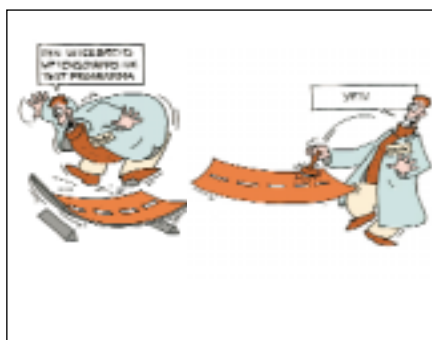
Voor een innovatie moet een markt zijn. De markt van de GWW is duidelijk anders dan een consumentenmarkt. Zonder op alle verschillen in te gaan wordt alleen gewezen op de risico's voor beheerders en weggebruikers. Deze risico's zijn te hoog om zomaar een nieuw product toe te passen. Daarom moet de prestatie van een nieuwe innovatie voldoende gevalideerd zijn. Validatie is daarom een essentieel onderdeel voorafgaand aan de implementatie. Om innoveren te bevorderen moet een ondernemer weten dat zijn resultaat op betrouwbaarheid kan worden getoetst.

Positieve houding voor innovaties

Procedure

Bedrijven kunnen bij het ITC voorstellen indienen voor het laten beoordelen van een nieuwe technologie. Een commissie van deskundigen van de RWS (DWW in samenwerking met regionale directies) beoordeelt de innovatie op toepasbaarheid voor de RWS. Bij een positieve beoordeling volgt een onderzoeksprogramma bestaande uit laboratorium onderzoek en het aanleggen en beoordelen van praktijkproeven. Het ITC sluit per geval een samenwerkingscontract af met de betreffende ondernemer. De ondernemer neemt de kosten van de innovatie voor zijn rekening en de kosten van onderzoek worden verdeeld. Het ITC zorgt ervoor dat proefvakken kunnen worden aangelegd. En aan het eind van een positief verlopen traject verstrekt de DWW een soort technisch beoordelingsrapport. Hiermee kan de ondernemer de markt opgaan.

Goedkeuring na uitgebreide testprocedure

De praktijk

Hoe kan een ondernemer nu zijn geld terug verdienen als alles openbaar moet worden aanbesteed en je geen merknaam mag voorschrijven? Er zijn binnen RWS mogelijkheden, zeker in een uitgebreide proeffase, om het werk op te dragen aan een specifieke aannemer. De ontwikkeling van meer innovatieve con-

Technisch certificaat verhoogt kans op acceptatie toepassing

tracten biedt een ondernemer steeds meer de kans om zijn producten toe te passen. Wel moeten, ook bij innovatieve contracten, vanuit het oogpunt van concurrentievervalsing nieuwe producten op een objectieve manier beoordeeld kunnen worden. Daarnaast bestaat er altijd de mogelijkheid om op conventionele bestekken alternatief in te schrijven. Via de beoordeling is aangetoond welke verbetering het alternatief levert aan de prijs/prestatie. Het technisch certificaat zal zeggingskracht moeten hebben voor individuele opdrachtgevers. Bij de RWS moet dat lukken. Het ITC is immers van de Regionale Directies. Vervolgens kunnen ook andere opdrachtgevers hun vertrouwen uitspreken over het resultaat van het validatieproces.

Situatie

In 2002 worden - zonder dat er reclame is gemaakt - al een aantal proefvakken aangelegd. De Regionale Directies zullen aangeven op welke vragen zij een antwoord willen krijgen. Zowel vanuit de aanbodzijde als de vraagzijde worden de innovaties benaderd en opgepakt. Daarmee is het eindplaatje nog niet gereed. Er is gekozen voor een groeimodel waarin al werkend de organisatie en de structuur wordt ingevuld.

Duidelijk mag zijn dat het RWS ernst is met de stimulering van innovatie en dat innovatie moet gaan lonen.